

nem fogadhatják el. Ezek közé tartoznak elsősorban a betegségi biztosításra, valamint a családi pótlékok folyósítására tervezett intézkedések. Felhívta egyúttal figyelmünket arra, hogy a francia társadalombiztosítási törvény területi jellegű és nem teszi lehetővé fizetések külföldön való teljesítését, még szerződéses alapon sem.

Mlle. Lamère további részletekbe nem akart bocsátkozni, ehelyett azt ajánlotta, tanulmányozzuk át magyar részről a Franciaország által az idei év folyamán más államokkal kötött hasonló tárgyú szerződéseket, amelyekből kitűnik, hogy Franciaország a szociális biztosítás terén nemzetközi vonalon milyen kötelezettségeket vállalhat magára. Egyidejűleg átadta a Franciaország által Belgiummal, Nagy-Britanniával, Olaszországgal és Lengyelországgal kötött szerződések szövegét, amelyeket mellékelten tisztelettel felterjesztek. Különösen figyelmembe ajánlotta a lengyel-francia szerződést, amelynek egy külön része tartalmazza a bányászok biztosításának kérdését. E lengyel szerződés szerinte igen előnyösen volna alapul vehető a magyar-francia szerződés kidolgozásánál is.

Mlle. Lamère egyben azt is kérte, hogy viszonzásképpen a legsürgősebben megkaphassa azon szerződések francia szövegét, amelyeket Magyarország kötött a felszabadulás óta más államokkal. Ezen szövegek sürgős megküldését hasonló sz. alatt küldött táviratomban kértem Miniszter Úrtól.

Mlle. Lamère hangsúlyozta, hogy amint a fent említett kölcsönös dokumentumcseré megtörtént, és úgy magyar, mint francia részről az anyagot kellőképp át tanulmányozták, úgy legmegfelelőbb lenne, ha a tárgyalások már egy mindkét részről kijelölendő delegáció által vétetnének fel. Francia részről remélik, hogy e tárgyalások megindulása mielőbb megtörténik, és a maguk részéről erre az idei őszi folyamán készek volnának. A francia vonatkozó rendelkezések megismerésére eljuttatta még hozzám az ugyancsak eredetiben felterjesztett „La Sécurité Sociale en France” című két kiadványt kérve, hogy a hasonló tárgyú magyar rendelkezések lehetőleg francia szövegű példányait mielőbb juttassam el hozzá.

Fentiekre való tekintettel tisztelettel kérem Miniszter Urat, hogy a kért dokumentációs anyagot címemre mielőbb megküldetni szíveskedjék, hogy a franciaországi magyarság szempontjából oly elsőrangú jelentőséggel bíró szerződés letárgyalására és megkötésére mielőbb sor kerülhessen.

MOL XIX-J-30-a 26. doboz (fogalmazvány)

525. KÁROLYI MIHÁLY RAJK LÁSZLÓHOZ

(Párizs, 1948. szeptember 30.)

Amint Miniszter Úrnak telefonon már jelentettem, utasítására f. évi szeptember hó 22-én a másolatban idecsatolt jegyzékben kértem az Egyesült Nemzetek főtitkárától, hogy Magyarországnak az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvételére irányuló kérelmét a Közgyűlés elé terjessze.

Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsának helyettes főtitkára a mai napon az ugyancsak másolatban idecsatolt válaszjegyzéket intézte hozzám. E jegyzékből kitűnőleg a legújabb rendelkezések értelmében bármilyen felvétel iránti kérelemmel egyidejűleg az érdekelt ország illetékes alkotmányos tényezőjének vagy meghatalmazottjának írásbeli nyilatkozatot kell benyújtani, amelyben az Egyesült Nemzetek alapokmányát fenntartás nélkül elfogadja és felvétele után annak betartására ígéretet tesz. Ezen jegyzék vétele után haladéktalanul érintkezésbe léptem a fent említett főtitkári hivatallal, amelytől a nyilatkozat benyújtására vonatkozólag az alábbi értesüléseket kaptam:

A nyilatkozatot, amelynek eredeti szövegét mellékelten tisztelettel felterjesztem, lehetőleg a kérelmező ország külügyminiszterének kell aláírnia. Amennyiben ez nem volna lehetséges, úgy aláírhatja a külügyminiszter teljes jogú meghatalmazottja is, de ez esetben írásbeli meghatalmazást kell felmutatnia. Mint praktikus tanácsot a főtítkárság azt ajánlotta, küldjem fel a nyilatkozat mellékelt szövegét Miniszter Úrnak légipostán, kérve hogy az Miniszter Úr saját kezű aláírásával ellátva ugyancsak légipostán küldessék vissza közvetlenül a főtítkárság címére. Egyben azt is közölték, hogy ezen aktus csupán formalitás, és Magyarország felvétel iránti kérelmét ennek teljesítésétől függetlenül is máris teljes jogúnak tekintik. A kérelem tárgyalására viszont a legközelebbi napokban nem fog sor kerülni, az legfeljebb egy hét múlva lesz esedékes.

Tisztelettel kérem Miniszter Úr sürgős intézkedését fentiek értelmében.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (fogalmazvány)

526. KÁROLYI MIHÁLY RAJK LÁSZLÓHOZ

(Párizs, 1948. szeptember 30.)

Tárgy: Belpolitikai helyzetkép

Amint Miniszter Úrnak már más úton jelentettem, a nemzetközi külpolitikai helyzettel szorosan összefüggő francia belpolitikai helyzet az utóbbi napok folyamán szintén forrongó helyzetbe jutott. A már hónapok óta gyengülő, az utóbbi hetek folyamán pedig mondhatni majdnem agonizáló troisième force teljesen ereje végén jár. A bomlási folyamat, amint arra már előző jelentéseimben rámutattam, az SFIO köreiből már hosszabb idő óta, az MRP-ben pedig főleg Bidault és Teitgen bukása óta éleződött ki erősen. Beállt az a polarizáció, amelynek eddig csupán tendenciája mutatkozott, de amely a középpártokat szétbomlással fenyegeti.

Az MRP-ben a balszárny az, amely erősen mozgolódik, és pedig erős szimpátiákat mutat fel a baloldallal való össz[e]működés irányában.

Az SFIO köreiből pedig számos fontos disszidálási mozgalom indult meg. Mindekelőtt kilépett a pártból a finistère-i egész csoport. A cannes-i szervezet viszont ultimátumot intézett a párt vezetőségéhez, követelve politikájának megváltoztatását. Ezenkívül számos, közéletben ismert és fontos személy hagyta ott a pártot legutóbb. Ezek közül különösen nagy feltűnést keltett Paul Rivet professzornak, a Musée de l'Homme igazgatójának kilépése, amelyet bizalmas értesülésem szerint nevezettnek egy drámai beszélgetése előzött meg Léon Blummal. A szocialista pártvezér ugyanis mindenképpen maradásra akarta bírni Rivet-t, aki azonban hajthatatlan maradt. Ennek láttára Blum rezignáltan jegyezte meg, hogy már oly emberek, mint Rivet sem látják a helyzetet helyesen, és kilépésükkel az SFIO sírját ássák, mire Rivet azt válaszolta: „e sírt Te már régen megástad, mon camarade.”¹

A középpártokban megindult bomlási folyamat - amely alól nem tudta kivonni magát a radikális párt sem - a fent említett polarizáció irányának megfelelően részben a kommunista párt, részben az RPF felé irányult.

A baloldal felé való orientáció gondolata vetette fel azt a lehetőséget, hogy a harmadik erő uralmának csődjére való tekintettel ismét visszatérnek a nagykoalíciós megoldáshoz a kommunisták bevonásával. Jellemző, hogy amíg egy fél évvel ezelőtt ilyen megoldásnak még csak a gondolata sem merülhetett volna fel, addig ma már ezt nemcsak politikai körökben emlegetik, hanem a sajtóban is jelentek meg ilyen irányú hírek.